

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Piovartsyho na verejnom zasadnutí v Bratislave 18. mája 2011 v trestnej veci obvineného **V. Š. a spol. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom** podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1T 83/08, o dovolaniach, ktoré podali obvinení V. Š. a F. H., zastúpení obhajcom JUDr. M. K., advokátom v Košiciach, proti rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 39/09, resp. z 24. marca 2010, sp. zn. 3 To 57/09, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por., z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., **sa v y s l o v u j e**, že rozsudkami Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 39/2009, a z 24. marca 2010, sp. zn. 3 To 57/2009,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. v neprospech obvinených V. Š. a F. H..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. uvedené rozsudky krajského súdu **sa z r u š u j ú**.

Z r u š u j e s a aj rozsudok Okresného súdu Prešov z 2. júna 2009, sp. zn. 1T 83/2008.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Prešov **s a p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinení V. Š. a F. H. **s a n e b e r ú do väzby**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove z 2. júna 2009, sp. zn. 1T 83/08, obvinení V. Š. a F. H. boli uznaní za vinných zo spáchania prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20, § 171 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 20. septembra 2007 okolo 15.00 hod. spoločne prišli do lokality zv. P. v katastrálnom území obce J., kde na troch samostatných miestach rástlo 183 rastlín rodu konope (zaradených do I. skupiny omamných látok), tam vykonávali bližšie nešpecifikovanú činnosť, potom z nich vzali päť kusov (52,5 g), tieto ukryli do batožinového priestoru osobného motorového vozidla ev. č. S. a tieto prechovávali až do ich zaistenia 20. septembra 2007.

Rozsudkom okresného súdu obvinený V. Š. bol tiež uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 10. októbra 2007 si telefonicky s P. L. z B. dohodol dodanie pervitínu (zaradeného do II. skupiny psychotropných látok) za 1 000 Sk a po následnej dohode s P. Š., ktorý si tiež objednal pervitín za 6 000 Sk, a s P. H., dňa 12. októbra 2007 v P. na železničnej stanici

z toalety v rýchliky Z. (spolu s P. Š.) vzal pervitín v dvoch balíčkoch, z ktorého by bolo možné vyhotoviť 27 až 55 obvykle jednorázových dávok drogy v cene 16 200 Sk až 66 000 Sk.

Okresný súd obvinenému V. Š. podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 2, § 36 písm. j/, písm. l/ a § 37 písm. h/ Tr. zák., uložil úhrnný trest odňatia slobody na štyri roky; podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenému F. H. okresný súd podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., uložil trest odňatia slobody na dva roky; podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. výkon tohto trestu bol podmienene odložený, pričom podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. bola určená skúšobná doba na tri roky.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 39/09, na základe odvolania prokurátora (podaného v neprospech obidvoch obvinených) podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. bol zrušený rozsudok okresného súdu vo vzťahu k obvinenému V. Š. vo výroku o vine zo spáchania uvedeného prečinu (ad 1) a vo výroku o treste. Krajský súd na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvineného V. Š. uznal za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

v roku 2007 v katastrálnom území obce J. spolu s ďalšou osobou vypestovali najmenej 15 kusov rastlín a 5 kusov stoniek rastlín rodu konope v hmotnosti 31,57 kg, kam 20. septembra 2007 okolo 15.00 hod. s ďalšou osobou prišiel k vysadeným rastlinám, z ktorých následne vzali 5 kusov zelených stoniek rastlín v hmotnosti 52,5 g, tieto ukryli v osobnom motorovom vozidle, kde ich prechovávali do ich zaistenia 20. septembra 2007; z uvedeného množstva by bolo možné vyhotoviť najmenej 9 351 obvykle jednorázových dávok drogy v hodnote najmenej 374 000 Sk.

Krajský súd za tento zločin a zločin podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., zo spáchania ktorého bol uznaný za vinného nezrušenou časťou výroku (ad 2) rozsudku Okresného súdu v Prešove z 2. júna 2009, sp. zn. 1T 83/08, uložil obvinenému V. Š. podľa

§ 172 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, úhrnný trest odňatia slobody na dvanásť rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia; podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák., uložil mu tiež ochranný dohľad na dva roky s povinnosťami v zmysle § 77 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného V. Š. zamietol.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24. marca 2010, sp. zn. 3 To 57/09, na základe odvolania prokurátora podaného v neprospech obvineného proti rozsudku okresného súdu bol tento podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušený vo výrokoch týkajúcich sa obvineného F. H.. Krajský súd na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvineného F. H. uznal za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na skutkovom základe ako bol uvedený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009, sp. zn. 3To 39/09 (týkajúceho sa obvineného V. Š.).

Krajský súd obvinenému F. H. podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na desať rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia; podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák., uložil mu tiež ochranný dohľad na dva roky s povinnosťami v zmysle § 77 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného F. H. zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 39/09, obvinený V. Š. prostredníctvom obhajcu podal dovolanie. Tento mimoriadny opravný prostriedok prostredníctvom obhajcu podal aj obvinený F. H., a to proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. marca 2010, sp. zn. 3 To 59/09. V podstate obidve dovolania sú identické a sú založené na dovolacích dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (že totiž zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu), podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom)

a podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku).

Vzhľadom na súvislosť obidvoch vecí Najvyšší súd prerokoval obidve dovolania v spoločnom konaní.

V dovolaniach obvinení namietajú porušenie ich práva na obhajobu, ktoré videli v tom, že krajský súd zmenil rozhodnutie súdu okresného v ich neprospech po podaní odvolania prokurátorom, čím im odňal možnosť riadneho opravného prostriedku proti jeho rozhodnutiam.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinení videli v tom, že vo veci nebol vydaný príkaz na sledovanie osôb predsedom senátu, resp. prokurátorom a hoci túto skutočnosť krajský súd v odôvodneniach svojich rozsudkoch uznal, napriek tomu tieto založil predovšetkým na skutočnostiach, ktoré vyšli najavo nezákonným sledovaním. Obaja obvinení k tomu uviedli, že na základe predmetov zaistených v batožinovom priestore motorového vozidla bol prijatý záver, že tieto predmety použili práve obvinení, a to na troch políčkach uvedených v obžalobe.

Obvinení ďalej v dovolaní namietali nesprávne právne posúdenie skutku, predovšetkým nedodržanie zásady „in dubio pro reo“, pričom mali kritické pripomienky aj k hodnoteniu ďalších dôkazov.

Obidvaja obvinení sa dovolaniami domáhali, aby Najvyšší súd vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 119 a § 168 Tr. por., aby napadnuté rozsudky odvolacieho súdu zrušil a Krajskému súdu v Prešove prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniam navrhol tieto ako nedôvodné odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 375 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolania sú prípustné, že boli podané oprávnenými osobami, v stanovenej lehote a predpísaným spôsobom (§ 368 ods. 1, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Tr. por.), pričom boli splnené aj podmienky dovolania v zmysle § 372 až § 374 Tr. por. Najvyšší súd preto v zmysle § 384

ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutých rozhodnutí, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré boli uvedené v dovolaní, pričom dospel k záveru, že je daný dôvod obidvoch mimoriadnych opravných prostriedkov v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Ďalšie obvinenými uvádzané dôvody dovolania však nie je možné akceptovať.

Obvinení ako jeden z dôvodov dovolaní uviedli ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené ich právo na obhajobu, a to tým, že krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu v ich neprospech, čím im odňal možnosť podať proti takým rozhodnutiam riadny opravný prostriedok.

Krajský súd v Prešove v rámci dvojinštančného postupu predpísaného zákonom na základe odvolania prokurátora postupoval v súlade s ustanovením § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por., lebo zistil, porušenie ustanovení Trestného zákona, a potom sám vo veci rozhodol v súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Tr. por.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. predpokladá zásadné porušenie práva na obhajobu, ale nemožno toto porušenie vyvodzovať zo skutočnosti, že k zhoršeniu situácie oboch obvinených došlo v odvolacom konaní, keďže išlo o legálny postup.

Najvyšší súd preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neakceptoval.

Uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. taktiež nie je možné prijať, lebo obvinení namietali v podstate len hodnotenie dôkazov súdmi prvého a druhého stupňa, bez bližšej špecifikácie, čo nie je možné považovať za nesprávne právne posúdenie skutku. Do pozornosti treba dať skutočnosť, že dovolací súd neskúma a nemení správnosť a úplnosť zisteného skutku; Tento záver však je relevantný len za situácie, ak dôkazy boli vykonané legálne.

Obvinenými uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. však je potrebné v plnom rozsahu prijať. Z trestného spisu nevyplýva, že by vo veci bol vydaný príkaz na sledovanie osôb príslušným orgánom, a tak dôkazy získané z tohto sledovanie, nie je možné považovať za legálne. Túto skutočnosť krajský súd v odôvodnení svojich

rozsudkov síce uznal, no aj tak vinu obvinených uznal na základe skutočností získaných na základe nezákonného sledovania.

Je potrebné poukázať na ustanovenie § 113 ods. 1 Tr. por., ktoré objasňuje pojem sledovania osoby alebo veci, ale najmä na ustanovenie § 113 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého sledovanie sa vykonáva len na základe písomného príkazu buď predsedu senátu, resp. pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátora.

Krajský súd správne konštatoval, že vo veci nebol spomínaný príkaz vydaný, a preto toto sledovanie bolo vykonané v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku. Krajský súd z toho dôvodu neuznal ako dôkaz výpovede svedkov, teda policajtov, ktorí sledovanie vykonávali. Na druhej strane však pri ďalšom hodnotení dôkazov vychádzal zo skutočností získaných obhliadkou motorového vozidla, v ktorom sa viezli aj obvinení, a ktoré bolo zastavené políciou v priamej súvislosti so sledovaním osôb na marihuanových políčkach (výpoveď J. K.). Bolo zistené, že na základe výsledkov sledovania marihuanových políčok políciou bola policajná hliadka presunutá do určitého priestoru s tým, že má skontrolovať predmetné motorové vozidlo, a tak zistiť, čo sa v ňom preváža. Po zistení, že vo vozidle sú určité predmety, bolo rozhodnuté o zadržaní vozidla a vec následne prevzal vyšetrovateľ.

Pokiaľ krajský súd nepovažoval za legálny dôkaz výpovede niektorých svedkov, nepostupoval dôsledne, lebo za legálne dôkazy považoval listiny (napr. zápisnica o obhliadke motorového vozidla); tieto listinné dôkazy však majú základ v počiatočnom nelegálnom štádiu, teda v nepovolenom sledovaní osôb a vecí, a preto taktiež sa ich legalita javí ako sporná.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov (vykonaných) podľa zákona.

Najvyšší súd vyslovuje názor, že samotné sledovanie a následne dôkazy získané z prehliadky motorového vozidla pri jeho zastavení policajnou hliadkou v priamej súvislosti s uvedeným sledovaním sú nelegálne získané dôkazy, takže je možné akceptovať dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Najvyšší súd na tomto základe z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. preto podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutými rozsudkami Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2009 a z 24. marca 2010 bol porušený zákon v ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. v neprospech obvinených V. Š. a F. H..

Najvyšší súd potom následne podľa § 386 ods. 2 Tr. por. spomínané rozsudky krajského súdu zrušil, zrušil aj predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Prešov z 2. júna 2009, sp. zn. 1T 83/2008, ako aj nadväzujúce rozhodnutia; podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Prešov bolo prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinení V. Š. a F. H. si v súčasnosti vykonávajú tresty odňatia slobody na základe súdnych rozhodnutí, ktoré boli v tomto konaní o dovolaní zrušené. Týmto zanikol dôvod obmedzenia ich osobnej slobody vo forme výkonu trestu a Najvyšší súd podľa § 380 ods. 2 Tr. por. skúmal, či existuje ďalší dôvod na obmedzenie ich osobnej slobody vo forme väzby. Jej dôvody však nezistil, a preto rozhodol tak, že obvinených V. Š. a F. H. nezobral do väzby.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. mája 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová